

denne Byrde som en Krigsbyrde, saaledes som jeg udtrykte det i Fjor.

Adskillige Gange er under Diskussionen om denne Sag Spørgsmaalet om Transittaksterne rejst, til Trods for, at jeg adskillige Gange har henledt Opmærksomheden paa, at Transittaksterne ikke er og ikke kan være et Spørgsmaal for sig. Transittaksterne er et Led i Kontrakter, der er afsluttede med de udenlandske Befordringsmyndigheder, og kan ikke forandres, medmindre vi samtidig underkaster vore lokale Takster en ganske tilsvarende Forandring. Jeg ser for øvrigt ikke noget saa overmaade ønskeligt i at lægge et saadant særlig forretningsmæssigt Sindelag for Dagen netop paa dette Omraade. Man synes, at man, uden paa nogen Maade at genere sig, vilkaarligt skulde kunne forhøje disse Transittakster uden at have den mindste Tanke for, hvilken Stemning en saadan vilkaarlig Forhøjelse af Transittaksterne alene vilde fremkalde i de Lande, med hvilke vi staar i forretningsmæssigt Samkvem. Dette Synspunkt synes ikke at have beskæftiget en eneste af dem, som saa frejdigt taler om, at vi vilkaarligt kunde forhøje Transittaksterne. Forholdet er det, at Spørgsmaalet om Transittaksterne spiller en langt betydeligere Rolle for Danmark end for noget af de Lande, vi er omgivne af, idet Transitten paa Grund af de geografiske Forhold næsten udelukkende berører os og ikke de andre Lande. Vi har i Fredstider lagt megen Vægt paa at udvikle Udvekslingen af Gods mellem de forskellige Lande over de danske Statsbaner, og dette vil kun lykkes, hvis vi tager meget kulant paa Behandlingen af den Sag. Det er jo for øvrigt en bekendt Sag, at i Fredstid har vi oplevet meget kraftige Modtræk fra anden Side, saaledes fra svensk Side ved Oprettelse af Trelleborg—Sassnitz-Ruten, og jeg tror ikke, at man for en ganske øjeblikkelig Fordels Skyld skulde vove at sætte noget vedvarende paa Spil i denne Sag.

Dernæst vil jeg tillige oplyse, at de Summer, det her drejer sig om, ganske sikkert overdrives uhyre meget i de ærede Medlemmers Forestilling. Det forekommer mig ikke særlig nødvendigt at oplyse, hvor store Summer det her drejer sig om, men jeg maa forsikre om, at det drejer sig ikke paa langt nær om saadanne Summer som dem, der foresvæver ærede Medlemmer. Naar f. Eks. Venstres Ordfører i Folketinget forleden talte om, at vi her satte Millioner til, er det en aldeles storslaaet Overdrivelse. I øvrigt er Forholdet jo ikke det, som det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds (Piper) hævdede, at man her i Landet

anlægger Baner med det Formaal, at de skal forrente sig. Ja, det er ikke en Gang i *Forventning* om, at de skal forrente sig. Man har naturligvis ikke noget imod, at de gør det, men det er aldeles ikke nogen nødvendig Basis for Anlægget af en Jernbane her i Landet. Jeg skal minde om, at langt den overvejende Del af de private Baner drives med et saadant økonomisk Resultat, at der saa at sige ikke er Tale om nogen Forrentning. Kommunerne bærer dette Rentetab jævnsides med Staten, som i Regelen ejer Halvdelen af Aktierne, med stor Sindsro, og der er ingen, der nogen Sinde har været inde paa, at det skulde være en særlig uforvarlig Foranstaltning. Man er fra alle Sider, tror jeg, ved Anlægget af største Parten af Banerne her i Landet gaet ud fra, at de Kapitaler, som fra det offentlige Side sættes ind paa Anlægget af dem, faar deres Forrentning ikke saa meget ad direkte Vej som ad indirekte Vej ved den Kultivering af Landet, som finder Sted gennem disse Baners Virksomhed. Der er ganske enkelte Baner, der har drevet det til at give et endogsaa særdeles godt Udbytte, men det er rene Undtagelser. I øvrigt har jeg saamænd ikke noget imod, at man anlægger forretningsmæssige Synspunkter for Driften af Statsbanerne. Jeg for mit Vedkommende ønsker i saa høj Grad som muligt at lægge saadanne Synspunkter til Grund, men det forekommer mig rigtignok, at det ikke overvejende skal være med det forretningsmæssige Udbytte for Øje, man skal drive Banerne. Jeg lægger mere Vægt paa, at man skal søge dem ført ind i forretningsmæssige Former og lægge Vægt paa at betjene Publikum saa kulant som muligt.

Jeg maa altsaa henvise til de Synspunkter, som for Regeringen var de afgørende paa det Tidspunkt, da man forudsaa, at Statsbanernes Forrentning i de kommende Aar vilde forsvinde, og til, at der ikke derimod er gjort Indvending fra de politiske Partiers Side. Dernæst bør man ogsaa gøre opmærksom paa, at det vilde være uden nogen som helst Virkning, om Regeringen ogsaa stillede Forslag om Jernbanetaksternes Forhøjelse, naar et saadant Forslag ikke kunde vedtages, og herom har Ministeriet jo vidst ganske god Besked. For de to Partiers Vedkommende var Stillingen ganske utvivlsom, de vilde modsætte sig Jernbanetaksternes Forhøjelse. For et enkelt Partis Vedkommende, det konservative Folkepartis Vedkommende, har man vel nok haft Klarhed over, at dette Parti uden Betænkelighed vilde slutte sig til et Forslag om Jernbanetaksternes For-